

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

w sprawie A.C.

skazanego z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 kwietnia 2023 r.,

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Chojnicach

z dnia 28 kwietnia 2022 r., sygn. akt II K 817/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Chojnicach do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 28 kwietnia 2022 r. (sygn. akt II K 817/21) A.C. został uznany winnym czynów z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy oraz z art. 207 § 1 k.k. za

które wymierzono mu karę łączną 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Ponadto orzeczono wobec oskarżonego: na podstawie art. 34 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 6 k.k. obowiązek poddania się terapii uzależnień, na podstawie art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. zakaz kontaktowania się oraz zbliżania się do pokrzywdzonej M.C. na odległość mniejszą niż 100 metrów przez okres 3 lat, na podstawie art. 42 § 3 k.k. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz na podstawie art. 43a § 2 k.k. świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 złotych na rzecz Funduszu P..

Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Od powyższego orzeczenia kasację na niekorzyść skazanego na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. wniosł Prokurator Generalny, zarzucając temu wyrokowi:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów - art. 387 § 1 i 2 k.p.k. i art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wniosku oskarżonego A.C. o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu za zarzucane aktem oskarżenia czyny z art. 62 ust. 3 w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 207 § 1 k.k. i art. 178a § 1 k.k. (prawidłowo opisane w komparycji wyroku) określonej kary oraz środków karnych, przy jednoczesnym zaniechaniu ustalenia sprawstwa i zawinienia oskarżonego w zakresie popełnienia występkę z art. 178a § 1 k.k. oraz zaniechaniu orzeczenia zaakceptowanej propozycji wymiaru kary za ten czyn. tj. kary 2 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym i równocześnie orzeczeniu wobec oskarżonego w oparciu o przepis art. 42 § 2 k.k. oraz art. 43a § 2 k.k. środków karnych w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia pieniężnego odnoszących się do zarzucanego czynu z art. 178a § 1 k.k., co stanowi naruszenie wewnętrznej konstrukcji wyroku skazującego i czyni zapadłe rozstrzygnięcie wydanym z rażącą obrazą ww. przepisów prawa procesowego, gdzie jednocześnie doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci: art. 86 § 1 k.k. - poprzez orzeczenie kary łącznej 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na

wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, tj. w rozmiarze powyżej sumy jednostkowych kar ograniczenia wolności, opisanych w sentencji wyroku jako podlegających łączeniu, a wymierzonych za przypisane oskarżonemu występki z art. 62 ust. 3 w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 207 § 1 k.k.; art. 42 § 2 k.k. oraz 43a § 2 k.k. - poprzez orzeczenie środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i świadczenia pieniężnego, o których mowa w art. 39 pkt 3 i 7 k.k., bez uprzedniego skazania oskarżonego jako osoby uczestniczącej w ruchu za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji; co w konsekwencji powoduje, że wydany wyrok jest nieczytelny i niemożliwy do wykonania;

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 37a § 1 k.k. poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonego A. C. wymienionego w tym przepisie względnie obligatoryjnego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku, do czego Sąd Rejonowy w Chojnicach był zobowiązany wymierzając oskarżonemu za przypisany mu czyn z art. 207 § 1 k.k. zamiast kary pozbawienia wolności, jako kary wyłącznie przewidzianej w przepisie stanowiącym podstawę skazania, karę ograniczenia wolności i orzeczenie w związku z wymierzeniem kary ograniczenia wolności, na podstawie art. 34 § 3 k.k.. wyłącznie środków probacyjnych określonych w art. 72 § 1 pkt 6 i 7a k.k., w sytuacji, gdy możliwym było - przy akceptacji wniosku oskarżonego złożonego w trybie art. 387 § 1 k.p.k. o wymierzenie określonej kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego - orzeczenie środków karnych, określonych w art. 41a § 1 k.k. w postaci zakazu kontaktowania się z określonymi osobami i zakazu zbliżania się do określonych osób.”

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Chojnicach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

W istocie lektura akt sprawy prowadzi do wniosku, że oskarżony złożył w trybie art. 387 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu za zarzucane aktem oskarżenia czyny z art. 62 ust. 3 w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 207 § 1 k.k. i art. 178a § 1 k.k. uzgodnionych jednostkowych kar oraz kary łącznej. Sąd akceptując wniosek i ustalając sprawstwo oskarżonego pominął rozstrzygnięcie co do czynu z art. 178a § 1 k.k. oraz co do kary za ten czyn (uzgodnionej w wymiarze 2 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym). Pomimo tego braku, Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 złotych na rzecz Funduszu P.. Doprowadziło to do rażącego naruszenia art. 387 § 1 i 2 k.p.k. i art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. przez nieprawidłowe uwzględnienie wniosku oskarżonego i wydanie wyroku, którego mankamenty są oczywiste, tj. błędne określenie przypisanego czynu oraz rozstrzygnięcia sądu co do sprawstwa i kary.

Niejako pochodną powyższych błędów natury procesowej były rażące błędy w stosowaniu prawa materialnego. Zasadnie wskazuje Prokurator Generalny, że orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów oraz świadczenie pieniężne, bez wyrzeczenia o sprawstwie za czyn z art. 178a § 1 k.k., stanowiący podstawę dla tych wyrzeczeń. Podobnie błędnie orzeczono o karze łącznej, zapewne uwzględniając w jej wymiarze uzgodnioną z oskarżonym karę jednostkową za czyn z art. 178a § 1 k.k., której jednak nie orzeczono. Wobec tego wysokość kary łącznej uwzględniającej faktycznie orzeczone kary jednostkowe przekracza sumę tych kar, co stanowi rażące naruszenie art. 86 § 1 k.k.

Na koniec podzielić należy zarzut Prokuratora Generalnego, że doszło także do rażącego naruszenia art. 37a § 1 k.k. przez brak w orzeczeniu obligatoryjnego środka karnego, kompensacyjnego lub przepadku, gdy zdecydowano się orzec za czyn z art. 207 § 1 k.k. karę ograniczenia wolności zamiast kary pozbawienia wolności. Tym samym, orzekając o zakazie kontaktowania się przez oskarżonego z pokrzywdzoną oraz zakazie zbliżania się oskarżonego do pokrzywdzonej, Sąd

Rejonowy w Chojnicach winien był uczynić to w oparciu o przepis art. 41a § 1 i 4 k.k., nie zaś - art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. Sąd meriti winien był w istocie ukształtować nałożone na oskarżonego obowiązki jako środki karne określone w art. 39 pkt 2b k.k., a nie zaś jako środek probacyjny, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt 7a k.k., co czyniłoby zadość obowiązkowa wynikającemu z art. 37a § 1 k.k.

Wobec tego należało orzec jak w sentencji.

[SOP]

[as]